

संस्कृतभारती (उत्तरतमिलनाडु)
परीक्षा – भाषासोपानम् (GSK - Level 2)
(पुस्तकम् - भाषाप्रवेश-प्रथमभागः)

कालावधि:- होराद्वयम्
मकरः - प्लवसंवत्सरः ५१२३

अङ्काः – 60
जनवरी - 2022

नाम / Name in English _____

(Full name with initials / surname as it should appear in the certificate)

पञ्जीकरण-सङ्ख्या (Regn. No.) _____

जङ्गमदूरवाणी सं. (Mobile No:) _____

Email id _____

वास-सङ्केतः (Res. Address with Pin Code) _____

Date of writing the exam _____

Starting time _____

Finishing Time _____

Total no. of pages (Ans. Sheets) _____

Instructions :

1. Write the answers on a long size ruled paper. Mention the details given above in the answer sheet before answering the questions. Mention the question number and write the answers only.
2. If you have the facility to take a print out of the question paper you may write your answers in the question paper.
3. Fasten your papers neatly with a tag / pin. Save a scanned copy / photo copy of the answer sheet on your mobile phone for your reference.
4. Seal your answer paper in an envelope by 12.30 pm.
5. Write your **Name, Reg. no., phone no. and Name of Course** on the reverse of the envelope.
6. Hand over personally your Answer sheet to the designated **Sanskrita Bharati karyakarta** on the same evening. You may also send it by **Courier** or **Dunzo**. Please contact your coordinator in case there is delay in sending the paper. Those residing outside Uttara Tamilnadu should follow instructions given by the exam coordinator.
7. An oral test for 20 marks is held as part of this Examination. This test is compulsory. If this test is still pending, then please contact your teacher or exam coordinator.
8. This is NOT an open book examination. If the examiner notices that any answers have been copied, then no marks will be given for those questions. Moreover, the grade of the student will be reduced (for example, from A grade to B grade). So, please be honest with yourself in taking this examination! शुभमस्तु ॥

प्रथमः भागः

अ) अधोदत्तानाम् अन्यरूपद्वयं लिखत ।

5

१. मत्या	-----	-----
२. -----	-----	पितृषु
३. -----	कप्योः (६)	-----
४. सर्वस्यै	-----	-----
५. -----	-----	अस्मत्

आ) आवरणे दत्तस्य पदस्य उचितविभक्तिरूपेण वाक्यं पूरयत ।

7

- १) ..... आयुधं गाण्डीवम् ।(अर्जुनः)
- २) बालकाः ..... नमन्ति ।(गुरुवः)
- ३) ..... तडागः पूर्णः अस्ति । (वारि)
- ४) रामः ..... पुत्रः ।(कौशल्या)
- ५) राजा ..... तिष्ठति (राजधानी)
- ६) अर्चकः ..... प्रसादं ददाति । (महिलाः)
- ७) छात्रः ..... विद्यालयं गच्छति ।(पादौ)

इ) कोष्ठकात् उचितम् अव्ययं चित्वा वाक्यद्वयं योजयत ।

7

(यदा-तदा, अतः, यावत्-तावत्, यत्र-तत्र, यतः, यद्यपि-तथापि, यदि-तर्हि)

- १) विद्यालययानम् आगच्छति । बालकः शालां गच्छति ।
- २) रामकीर्तनं भवति । आज्ञनेयः आगच्छति ।
- ३) बालकस्य हस्ते वेदना अस्ति । सः न लिखति ।

- ४) अद्य विरामदिनम् अस्ति । अद्य भानुवासरः ।
- ५) गुणवान् कष्टकाले जीवति । सः न्याय्यं मार्गं न त्यजति ।
- ६) छात्राः सम्यक् पठन्ति । अध्यापिका सन्तोषम् अनुभवति ।
- ७) स्वर्णस्य मूल्यमस्ति । रजकस्य मूल्यं नास्ति ।

ई) रेखाङ्कितस्य पदस्य आधारेण प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (सप्तककारान् उपयुज्य) 5

- १) महिलाः हस्ते कङ्कणानि धरन्ति । _____
- २) माता प्रातःकाले पूजां करोति । _____
- ३) श्रीकृष्णः मन्दं हसति । _____
- ४) धर्मसंस्थापनार्थं भगवान् अवतरति । _____
- ५) ब्रह्मदेवस्य चत्वारि मुखानि सन्ति । _____

उ) कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । (पञ्च) 5

- १) भवन्तौ विषयं -----। (जानन्ति, जानाति, जानीतः)
- २) मार्जारः मूषकं -----। (गृह्णाति, गृह्णन्ति, गृह्णीतः)
- ३) सायङ्काले वयं मन्दिरे ----- । (आस्म, आस्व, आसम्)
- ४) कार्यं ----- गृहं गच्छतु । (कृत्वा, अकरोत्, करोति)
- ५) माता ----- निपुणा । (चित्रकलायै, चित्रकलायाम्, चित्रकलया)
- ६) सैनिकाः ----- राष्ट्रं रक्षन्ति । (शत्रवः, शत्रुभ्यः, शत्रुभ्याम्)

ऊ) समयम् अक्षरैः लिखत । 3

- 1) ५.४५ _____

2) ८.१५ _____

3) १२.०५ _____

क्र) आवरणे दत्तस्य धातोः उचितरूपेण वाक्यं पूरयत । (लट्लकारे) (त्रयाणाम्) 3

- १) छात्राः गुरुन् ----- (प्र+नम्)
- २) रोहिणी चन्द्रं ----- (अनु+सृ)
- ३) भक्तः पुष्पाणि ----- (आ+नी)
- ४) ते प्रातःकाले शीघ्रम् ----- (उत्+स्था)

ऋ) निर्देशानुसारं वाक्यं परिवर्तयत । (त्रीणि) 3

- १) बालिकाः मन्दिरे सम्यक् गायन्ति । (क्तवतु)
- २) वयं फलरसं पिबामः । (लृट्लकारे)
- ३) गोपिकाः कृष्णं पश्यन्ति । (लङ्लकारे)
- ४) त्वं उच्चैः पठसि । (लोट्लकारे)
- ५) यूयं गुरुं नमथ, पाठं पठथ । (क्त्वा प्रत्ययः)

लृ) धातोः निर्दिष्टं रूपं लिखत । (त्रयाणाम्) 3

- १) स्था-लङ् प्रथमपुरुषः एकवचनम् _____
- २) स्मृ-लट् प्रथमपुरुषः बहुवचनम् _____
- ३) दृश्-लृट् मध्यमपुरुषः बहुवचनम् _____
- ४) चल्-लङ् उत्तमपुरुषः बहुवचनम् _____

५) श्रु- लोट् मध्यमपुरुषः एकवचनम् _____

ए) अधोदत्तानां क्रियापदानां तुमुन्-अन्तं रूपं लिखत । (त्रयाणाम्) 3

१) धावति _____ २) भक्षयति _____

३) अनुकरोति _____ ४) उत्तिष्ठति _____

५) विस्मरति _____ ६) प्रविशति _____

ऐ) क्त्वान्तं / ल्यबन्तम् उपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत । (त्रीणि) 3

१) राधा कृष्णं पश्यति । आनन्देन हसति ।

२) बालकः चिन्तयति । उत्तरं ददाति ।

३) अध्यापकः पुस्तकम् आनयति । पाठं पाठयति ।

४) नेतारः उपविशन्ति । वार्तालापं कुर्वन्ति ।

ओ) क्रियापदं विभज्य वाक्यानि पुनः लिखत । (त्रीणि) 3

उदा: महिला मुखम् अलङ्करोति । महिला मुखस्य अलङ्करणं करोति ।

१) सेविका वस्त्राणि प्रक्षालयति ।

२) भक्तः देवान् पूजयति ।

३) वयं निर्बलान् न उपहसामः ।

४) छात्राः कक्षायां प्रविशन्ति ।

५) त्वं चित्रं प्रदर्शयसि ।

द्वितीयः भागः

क) गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

5

अस्माकं देशस्य प्राचीनं नाम “भारतम्” । सम्प्रति एतं हिन्दुस्थानम्, इण्डिया इत्यपि कथयन्ति । अस्य पूर्वदिशायां मैयान्मार देशः अस्ति । दक्षिणदिशायां लङ्का अस्ति । पश्चिमदिशायां अफ़्ग़ानिस्थानं वर्तते । उत्तरदिशायां च हिमालयः अस्ति । अस्य खण्डितः भागः पाकिस्थानम् भवति ।

भारतदेशः अति पुरातनः देशः इति लोकप्रसिद्धम् । एषः देशः विश्वस्य विशालः गणतन्त्रदेशः, ज्ञानस्य धर्मस्य च आदिजन्मभूमिः अपि अस्ति । अत्र एव वेदानां प्रादुर्भावः अभवत् ।

भारतस्य दक्षिणभागे आन्ध्रप्रदेशः, तेलङ्गाणा, केरलम्, कर्णाटकम्, तमिलनाडु- इति पञ्च राज्यानि सन्ति ।

उत्तरभारते पञ्जाबम्, राजस्थानम्, उत्तरप्रदेशः, मध्यप्रदेशः, जम्मू-काश्मीरम् – इत्यादीनि राज्यानि सन्ति । अरुणाचलप्रदेशः असम् इत्यादीनि राज्यानि पूर्वोत्तरदिशायां सन्ति । गुजरातम् राजस्थानम् इत्यादीनि पश्चिमदिशायां सन्ति । वङ्गः, उड़ीशा इत्यादीनि पूर्वदिशायां स्थितानि ।

अस्माकं देशे विविधाः भाषाः प्रयोगे सन्ति । नानाविधानि वेषभूषणानि जनाः धरन्ति तथा बहुविधानि मतानि आचरणे सन्ति । तथापि अस्माकम् एका एव राष्ट्रीयता । वयं सर्वे भारतीयाः । “वैविध्ये एकता” भारतदेशस्य विशिष्टता भवति । वन्दे भारतम्। वन्दे मातरम्।

- १) भारतदेशस्य समीपे के के देशाः वर्तन्ते?
- २) केषां जन्मभूमिः भारतम् ?
- ३) ‘असम्’-राज्यं कस्यां दिशायां स्थितम् अस्ति ?
- ४) अस्माकं देशे विविधता केषु विषयेषु अस्ति ?
- ५) भारतस्य विशिष्टता का?

ख) एकं विषयम् अधिकृत्य पञ्च वाक्यानि लिखत ।

5

- १) गृहे गृहे संस्कृतम् ।
- २) आज्ञनेयस्य भक्तिभावः ।
- ३) विद्यालयेषु संस्कृतपठनम् ।

वदतु संस्कृतम्

--- शुभम् ---

जयतु भारतम्